
Betydningen av vekst for barns atopi

DOKTORAVHANDLINGER

KRISTINE KJER BYBERG

kristine.kjer.byberg@sus.no

Dårlige intrauterine forhold og overvekt hos barn kan være risikofaktorer for at barna senere utvikler allergi, eksem, astma og dårligere lungefunksjon.

Foto: Svein Lunde

Allergi hos barn har økt de siste 50 årene. Mye tyder på at grunnlaget for allergi legges tidlig i livet. En dårlig start i fosterlivet er assosiert med senere risiko for overvekt – noe som igjen kan være assosiert med allergi.

Alle barn født 1993–95 ved Stavanger universitetssjukehus ble invitert inn i en kombinert pasient-kontroll- og kohortstudie (nested case control study). I mitt doktorgradsprosjekt undersøkte vi vekt, lengde og høyde på barna ved fødsel og da de var 3 måneder, 6 måneder, 1 år, 4 år, 11 år og 13 år. Allergiske sykdommer og fysisk aktivitet ble evaluert med spørreskjema ved 11 års alder. Spirometri og allergitesting ble utført ved 13 års alder.

Alvorlig preeklampsi var assosiert med mer allergi og med allergisk rhinokonjunktivitt hos barnet. I justerte analyser var in utero-eksponering for preeklampsi assosiert med hemmet høydevekst og økt vekt og kroppsmasseindeks gjennom barndommen. Høy kroppsmasseindeks var assosiert med mer atopisk sensibilisering og atopisk eksem. Det var en sammenheng mellom lav fysisk aktivitet i 3–10 års alder og mer atopisk sensibilisering og astma. Høy kroppsmasseindeks var assosiert med økning av både luftveisstørrelse og lungevolum.

Fosterlivet er en spesielt viktig periode for senere vekst og utvikling av allergier. Vekt og fysisk aktivitet i tidlig barndom kan påvirke utvikling av allergisk sykdom og lungefunksjon i senere barndom. Gjennom forebygging av allergisk sykdom kan vi tilrettelegge for utvikling av god lungefunksjon og sunn vekst.

Disputas

Kristine Kjer Byberg disputerte for ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen 13.10.2017. Tittelen på avhandlingen er *An epidemiological study on the associations between preeclampsia exposure, growth and physical activity in preschool age and subsequent allergy, asthma and lung function in late childhood.*

Publisert: 12. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0097

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. juli 2026.